

Miejska Biblioteka
Publiczna
we Włodawie

**II miejsce w Polsce oraz tytuł najlepszej biblioteki
w województwie lubelskim
w RANKINGU BIBLIOTEK 2016**

22-200 Włodawa, ul. Przechodnia
13

tel./fax 82 57 21 103, 82 57 21 492

<http://www.mbpwladawa.pl>

e-mail: mbpwladawa@gmail.com

REGON: 000861297 NIP: 565-11-90-961

Nr konta: 23 1240 2249 1111 0010 2926

1771

Samorządowa Instytucja
Kultury

Gminy Miejskiej Włodawa

Znak sprawy: ZD.035.5.2017

Włodawa, dnia 19.05.2017 r.

Sprawozdanie z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej we Włodawie za rok 2016

Do podstawowych zadań bibliotek jako instytucji kultury zgodnie z *Ustawą o bibliotekach* należy: gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie oraz ochrona materiałów bibliotecznych, a także obsługa jej użytkowników poprzez udostępnianie zbiorów i prowadzenie działalności informacyjnej. Do dodatkowych ustawowych zadań statutowych należy prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, wydawniczej, naukowo-badawczej, edukacyjno-kulturalnej, popularyzatorskiej oraz instrukcyjno-metodycznej. Funkcjonująca od 70 lat w ogólnopolskiej sieci bibliotek publicznych ksiąźnica włodawska większość z tych zadań realizuje w lokalnej przestrzeni społeczno-kulturalnej na tyle skutecznie, że od kilku już lat lokuje się w czołówce ogólnokrajowego Rankingu Bibliotek; mimo średniego bibliotecznego statusu finansowego i mało liczebnego (jak na teren i zakres oddziaływania) zasobu kadrowego.

We współczesnej rzeczywistości społeczno-ekonomicznej rangę bibliotek, podobnie jak innych instytucji, przedsiębiorstw, urzędów itp. organów, ocenia się coraz częściej stopniem satysfakcji użytkownika, dlatego też wszelkie działania zmierzają do uzyskania pozytywnej oceny odbiorcy ich usług. Obiektem starań ksiąźnicy włodawskiej jest lokalny odbiorca usług bibliotecznych. To właśnie jemu podporządkowane są cele i zadania statutowe biblioteki; skoncentrowane obecnie już nie tylko na gromadzeniu i udostępnianiu zbiorów, ale przede wszystkim i w szczególności na dbaniu o zaspokajanie potrzeb intelektualnych, edukacyjnych i emocjonalnych jej Klientów-Czytelników. Dodatkowo w planach edukacyjnej działalności bibliotecznej oraz kalendarzach wydarzeń animacyjno-czytelniczych corocznie uwzględnia się nowe atrakcyjne oferty dla kolejnych, potencjalnych odbiorców usług bibliotecznych.

Zdiagnozowane w ogólnopolskich badaniach potrzeby czytelnicze lokalnych środowisk bibliotecznych stymulują zmiany nie tylko w zakresie oddziaływań poszczególnych agend bibliotecznych służb informacyjnych, ale też w zawodowych cechach osobowościowych ich pracowników. Współczesny bibliotekarz to już nie tylko przewodnik po katalogu i półce z książkami. To propagator wiedzy wszystkich dziedzin, biblioteczny adiunkt służący pomocą w badawczych dociekaniach popularnonaukowych, ekspercki konsultant w arkanach sztuki i kultury; biblioteczny pośrednik między twórcą i odbiorcą.

Zgodnie z założeniami ogólnopolskiego programu bibliotekarstwa publicznego oraz lokalnymi strategiami samorządowymi misją placówki składającej niniejsze sprawozdanie jest upowszechnianie wiedzy i kultury oraz

zaspokajanie potrzeb oświatowych, informacyjnych i kulturalnych lokalnego społeczeństwa Włodawy; ze szczególnym uwzględnieniem popularyzacji dziedzictwa regionu Ziemi Włodawskiej. Misji tej towarzyszy hasło: *Miejska Biblioteka Publiczna we Włodawie to dynamiczna instytucja kultury niezbędna w otoczeniu; chroniąca dotychczasowe dziedzictwo, odpowiadająca na nowe wyzwania przyszłości, obecna w budowaniu zintegrowanego społeczeństwa szerokich kompetencji.*

Cele

strategiczne misji to:

- Biblioteka naturalnym miejscem społecznym; wspierającym i przyjaznym – otwartym dla wszystkich, łączącym zalety przestrzeni prywatnej i publicznej.
- Biblioteka impulsem wspierającym aktywność kulturalną, szanującym lokalną tożsamość oraz kreującym przyszłość historyczną lokalnej społeczności.
- Biblioteka bankiem informacji o Regionie; pobudzającym i wspierającym ogniwem zaangażowania w rozwój obywatelskiej aktywności na rzecz rozwoju regionalnego kapitału kulturowego powiatu włodawskiego i Lubelszczyzny.

1. Status formalno-prawny

Funkcjonowanie Biblioteki, jej cele i zadania uregulowane są w dużej mierze w obowiązujących aktach prawnych:

- Ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (jednolity tekst Dz. U. z 2012 r. Poz. 406);
- Ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. z 2012 r., poz. 642 ze zm.);
- Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.);
- Ustawie z dnia 27.08.2009 o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240, ze zm.);
- Statucie Biblioteki nadanego Uchwałą XXVI/121/12 Rady Miejskiej we Włodawie z dnia 28.06.2012 roku.

Miejska Biblioteka Publiczna we Włodawie, wpisana do *Rejestru instytucji kultury* prowadzonego przez Urząd Miejski we Włodawie, posiada osobowość prawną. Pełnione przez nią funkcje wynikają z podległości formalnych. Jako samorządowa instytucja kultury podlega organizatorowi, tj. Gminie Miejskiej Włodawa; bezpośredni nadzór nad Biblioteką sprawuje Burmistrz Miasta. W zakresie merytorycznym opiekę i nadzór sprawuje Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Zbiorczy raport z działalności bibliotek publicznych powiatu włodawskiego za rok 2016; opracowany przez z-cę dyr. ds. merytorycznych i instruktorów MBP we Włodawie, w oparciu o przesłane wcześniej wytyczne z Departamentu Mecenatu Państwa Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przesłano do biblioteki nadzorującej w wymagalnym terminie 10 lutego 2017 r. Na mocy Porozumienia pomiędzy Zarządem Powiatu we Włodawie a Burmistrzem Włodawy włodawska biblioteka publiczna realizuje także zadania z zakresu biblioteki powiatowej. Zgodnie z warunkami Porozumienia sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji zadań w 2016 roku przekazane zostało do Urzędu Miejskiego we Włodawie i za jego pośrednictwem do Starostwa Powiatowego we Włodawie.

W planach pracy instytucji składającej niniejsze sprawozdanie – Miejskiej Biblioteki Publicznej we Włodawie – w dużej mierze uwzględnia się realizację zadań adresowanych do tzw. specjalnych grup użytkowników; wynikających ze strategicznych dokumentów lokalnej administracji publicznej: Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Włodawa na lata 2014 – 2020 i Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włodawskim na lata 2011 – 2021.

W roku sprawozdawczym przedstawiciele MBP podpisali kolejne *Porozumienia o współpracy partnerskiej* na rzecz integracji społecznej lokalnego środowiska czytelniczego, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych: uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej we Włodawie (10 marca) oraz wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego we Włodawie (10 czerwca).

Do specjalnej grupy użytkowników MBP należą też skazani resocjalizowani we Włodawie. 15 marca 2016 roku podpisane zostało kolejne *Porozumienie o współpracy*; zmodyfikowaną i rozszerzoną o dalsze działania – renegocjowaną *Umowę o współpracy z 2011 r.* Przedmiotem nowego porozumienia stała się współpraca na rzecz integracji społeczności izolowanej w Zakładzie Karnym we Włodawie ze środowiskiem kultury, sztuki i oświaty, a także propagowanie u osadzonych wartości postaw prospołecznych i zachęcanie ich do włączania się w różnorodne formy animacyjnej działalności czytelniczej i kulturalno-oświatowej. Jednym z następstwem stała się instytucjonalna opieka MBP nad Dyskusyjnym Klubem Książki przy ZK; w porozumieniu z wojewódzkimi koordynatorami programu DKK realizowanego przez Instytut Książki.

W najbliższej przyszłości planuje się sformalizowanie współpracy w formule *Porozumień* z kolejnymi partnerami biblioteki (zarówno miejscowymi jak i ponadlokalnymi) w celu realizacji wspólnych projektów animacyjno-czytelniczych.

Funkcjonowanie placówki regulują też dokumenty wewnętrzne, wynikające z aktów i przepisów nadrzędnych, systematycznie aktualizowane i zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej; dostępne powszechnie na stronie internetowej Biblioteki <https://mbpwlodawa.bip.lubelskie.pl/index.php?id=6>. Należą do nich m.in.: regulamin biblioteki, harmonogram pracy, struktura organizacyjna, sprawozdania, kalendarze imprez kulturalnych, bieżące zarządzenia dyrektora.

W roku sprawozdawczym zarządzeniem dyrektora biblioteki, w porozumieniu z dyrektorem Archiwum Państwowego w Lublinie, wprowadzona została *Instrukcja organizacji i zakresu działania składnicy akt w Miejskiej Bibliotece Publicznej we Włodawie*.

2. F i n a n s e

Przychody brutto na działalność biblioteki w 2016 r. wyniosły ogółem **788 672,51 zł**, z tego:

- * **691 180 zł** (87,6 % przychodów ogółem, 1,5% budżetu miasta) to dotacja organizatora podstawowego Gminy Miejskiej Włodawa (w tym 171 200,00 zł tj. 24,8% dotacji organizatora w ramach pomocy finansowej z Budżetu Województwa Lubelskiego oraz 40 680,00 zł tj. 5,2% budżetu organizatora – dotacja Starostwa Powiatowego na realizację zadań biblioteki powiatowej);
- * **56 253,00 zł** (7,1% przychodów ogółem) – środki pozyskane z innych źródeł publicznych (dotacje, granty, darowizny i sponsoring);
- * **6 865,00 zł** (0,9% przychodów ogółem) – darowizny celowe i statutowe od osób prywatnych;
- * **34 374,51 zł** (4,4% przychodów ogółem) – środki wypracowane (m.in: kaucje i kary regulaminowe, sprzedaż makulatury, zwrot kosztów wypożyczeń międzybibliotecznych, odszkodowanie z ubezpieczenia).

Dodatkowo w 2016 r. pozyskano sponsoring rzeczowy ze środków finansowych partnerów organizacyjnych (wydatki biblioteczne na rachunek współorganizatora) o łącznej wartości **9 600 zł** (m.in.: nagrody i upominki dla uczestników wydarzeń bibliotecznych realizowanych w formule konkursowej, materiały plastyczne i scenograficzne wykorzystywane w kreowaniu i moderowaniu animacyjnych form pracy z publicznością czytelniczą).

W realizacji wydatków zachowana została dyscyplina budżetowa; na koniec 2016 r. roku Biblioteka nie posiadała żadnych długów ani wymagalnych płatności. Szczegółowe sprawozdanie finansowe w przepisowo wymagalnym terminie przekazane zostało Skarbnikowi Gminy Miejskiej Włodawa.

3. Kadra

Na koniec 2016 r. w bibliotece zatrudnionych było 17 osób (15,5 etatu przeliczeniowego); w tym w działalności podstawowej osób 14: dyrektor i 13 pracowników na stanowiskach bibliotekarskich (2 osoby w niepełnym wymiarze czasu pracy - po ½ etatu) oraz 3 osoby w administracji i obsłudze porządkowej: Główna Księgowa (½ etatu), specjalista ds. administracyjno-finansowych, sprzątaczką. Liczba personelu na 1000 mieszkańców wyniosła 0,8 osoby, zaś na 1 zatrudnionego pracownika przypadło 234 stałych użytkowników biblioteki.

Wydatki na personel zatrudniony w okresie sprawozdawczym (wynagrodzenia miesięczne, nagrody uznaniowe i jubileuszowe, ZUS, ekwiwalenty i środki BHP, koszty delegacji i szkoleń) wyniosły 593 194,00 zł (75,2 % budżetu rocznego), przy czym średnia płaca brutto pracowników na stanowiskach bibliotekarskich wyniosła **zaledwie 2429 zł**.

Wszyscy pracownicy legitymowali się dokumentami potwierdzającymi ich wykształcenie i kwalifikacje wymagane do wykonywania czynności zawodowych na przydzielonych im stanowiskach. Większość załogi uczestniczyła w różnorodnych dodatkowych formach samokształcenia i doskonalenia zawodowego – 106 zajęciach szkoleniowych, seminaryjnych i warsztatowych; z wykazaniem do GUS czasem 633 godz.

W roku sprawozdawczym korzystano, podobnie jak w latach ubiegłych, z dodatkowego wsparcia kadrowego:

- na mocy umów zawartych z Powiatowym Urzędem Pracy – 4 stażystów: 3 na stanowiskach pomocnika bibliotekarza (w tym dwóch przez okres 3 m-cy i jeden 6 m-cy) oraz 1 przez okres 6 m-cy na stanowisku konserwatora budynków i stanu technicznego pomieszczeń;
- na mocy Umów Zleceń – 3 osoby; **informatyk** - administrowanie serwerem, siecią teleinformatyczną oraz dostępem do Internetu, emerytowany **bibliotekarz**: udostępnianie księgozbioru Wypożyczalni dla Dorosłych (jeden dzień roboczy w tygodniu), **lektor** języka angielskiego: prowadzenie „Kursu języka angielskiego dla seniorów”;
- na mocy *Umowy o zatrudnieniu nieodpłatnym skazanych* z dn. 7 listopada 2012 r. zawartej z Zakładem Karnym we Włodawie wykonywane były prace porządkowe i konserwatorskie przez okres 24 miesięcy przez jednego skazanego.

4. Sieć biblioteczna

Struktura miejskiej sieci publicznych placówek bibliotecznych na dzień 31 grudnia 2016 r. pozostała bez zmian w stosunku do roku poprzedzającego:

- Biblioteka Główna - przy ul. Przechodniej 13, czynna dla użytkowników 6 dni w tygodniu: od poniedziałku do piątku w godz. 9:30 – 17:00 (9:00-9:30/praca wewnętrzna) oraz w soboty w godz. 9:00 – 13:00.
- Filia biblioteczna - zlokalizowana w budynku Przychodni Specjalistycznej SPZOZ we Włodawie przy Al. Piłsudskiego 66 (III piętro, pok. 304), czynna dla użytkowników 5 dni w tygodniu: poniedziałek-środa-

piątek w godz. 9:30 – 17:00 (9:00-9:30/praca wewnętrzna) oraz wtorek i czwartek w godz. 11:00 – 17:00 (9:00-11:00/praca wewnętrzna/działania czytelniczo-edukacyjne w sąsiedzkim Niepublicznym Przedszkolu „Maluszkowo” w Susznie.

Struktura wewnętrzna agend organizacyjnych również pozostała bez zmian; jest zgodna z danymi zamieszczonymi w Biuletynie Informacji Publicznej na <http://mbpwlodawa.bip.lubelskie.pl/index.php?id=26>: **Kadra kierownicza** (2½ etatu: Dyrektor, z-ca dyrektora ds merytorycznych, Główna Księgową), **samodzielne stanowisko ds. administracyjno-finansowych/etat, stanowisko obsługi** – sprzątaczką/etat, **Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów** (2 etaty: kierownik Działu i stanowisko ds. opracowywania zbiorów), **Dział Udostępniania Zbiorów i Informacji** (5½ etatu: kierownik Działu [Czytelnia Główna], bibliotekarze: Wypożyczalni dla Dorosłych, Czytelni Internetowej, Oddziału dla Dzieci, Filii bibliotecznej), **Dział Regionalny** (3½ etatu: kierownik Działu, stanowisko ds. informacji regionalnej i promocji, instruktor ds. bibliotek publicznych powiatu włodawskiego, stanowisko ds. animacji kulturalnej. Z oferty agend skorzystało 27% populacji docelowej objętej usługami bibliotecznymi.

5. Zbiory biblioteczne

Biblioteka jest instytucją kultury, której zasoby stanowią dobro narodowe służące zachowaniu dziedzictwa kulturowego kraju; w szczególności zaś regionu obsługi. Podstawowym warunkiem prawidłowego funkcjonowania jest systematyczny wpływ nowości i równoległe wycofywanie publikacji nieprzydatnych. Podstawą działania w tym zakresie jest Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych. Zbiory biblioteczne są przedmiotem szczególnej troski kadry bibliotekarskiej, co przejawia się nie tylko w dbałości o wartość, estetykę i stan fizyczny księgozbioru, ale też w jego systematycznym odnawianiu w ramach racjonalnej polityki gromadzenia kolekcji bibliotecznej (zarówno pozyskiwania jak i ubytowania zdezaktualizowanych i zniszczonych materiałów bibliotecznych).

5.1. Stan księgozbioru

Na koniec roku sprawozdawczego w zasobach bibliotecznych zainwentaryzowanych było **43 250 egzemplarzy książek** o łącznej wartości 585 836,23 zł (w bibliotece głównej – 39 372 woluminy; z tego 30 059 w Dziale Dorosłych i 9 313 Oddziale dla Dzieci oraz 3 878 woluminów w filii bibliotecznej) oraz **748 jednostek kolekcji multimedialnej** o łącznej wartości 14 823,95 zł (449 Dział Dorosłych, 299 Oddział dla Dzieci); w tym 196 audiobooków (56 Dział Dorosłych, 140 Oddział dla Dzieci). W strukturze kolekcji książkowej największą część stanowi literatura piękna dla dorosłych – 19482 egz./45% ogółu księgozbioru, następnie literatura popularnonaukowa – 16510/38% i literatura piękna dla dzieci – 7258/17%. Szczegółową strukturę zbiorów w poszczególnych agendach przedstawia poniższa tabela.

Agenda	Literatura piękna dla dzieci	Literatura piękna dla dorosłych	Lit. pop.nauk.	Księgozbiór razem w wol.	Wartość księgozbioru	Zbiory specjalne w j. inw.	Wartość zbiorów specjalnych	Wartość zbiorów OGÓLEM
Dział Dorosłych	321	16549	13189	30 059	381 420,85	449	7 857,34	389 278,19
Oddział dla Dzieci	5803	960	2550	9 313	139 876,50	299	6 966,61	146 843,11
Filia biblioteczna	1134	1973	771	3 878	64 538,88	0	0,0	64 538,88
MBP OGÓLEM	7258	19482	16510	43 250	585 836,23	748	14 823,95	600 660,18

Porównywalny odsetek w proporcji książek popularnonaukowych do literatury pięknej w Dziale Dorosłych wynika z sukcesywnego wprowadzania do kolekcji bibliotecznej zbiorów przejętych na mocy Porozumienia Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie a Gminą Miejską Włodawa z dn. 24.06.2014 r. z włodawskiej Filii Biblioteki Pedagogicznej w Chełmie; głównie pedagogicznych i psychologiczno-socjologicznych.

5.2 Dostępność tytułów prasowych

Czytelnie i kącki czytelnicze Biblioteki Głównej oraz Filii bibliotecznej oferowały w 2016 roku systematyczną dostępność do 33 tytułów prasowych (biblioteka główna – 33, filia biblioteczna – 4). Środki finansowe pozwoliły na wykupienie prenumeraty zaledwie 24 tytułów (26 egz.; w tym 2 do Filii): Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Dzienni Wschodni, Super Tydzień, Nowy Tydzień, Kraina Bugu, Bravo, Bravo Girl, Kocie Sprawy, Przyjaciel Pies, XXI Wiek, Auto Świat, Gala, Charaktery, Akcent, Motor, Oliwia, Polityka. Motor, Poradnik Domowy, Viva, Wprost, Bibliotekarz, Poradnik Bibliotekarza, Nowe Książki. Pozostałe 9 (Wschód. Kwartalnik Społeczno-Kulturalny, Istocznik. Kwartalnik Bractwa Młodzieży Prawosławnej Diecezji Lubelsko-Chełmskiej, Angora, Biuletyn IPN, Newsweek, Party, Przegląd, Tygodnik Powszechny, Jaworzniacy. Pismo Młodocianych Więźniów Politycznych lat 1944-1956) przekazywane były nieodpłatnie przez wydawców i osoby prywatne. Na zakup prasy wydatkowano kwotę 5 807,000 zł. Zakupy poprzedzane były szczegółową analizą poczytności poszczególnych tytułów i dezyderatami czytelników.

5.3. Polityka gromadzenia zbiorów

Fundusze na zakup materiałów bibliotecznych pochodziły, podobnie jak w latach poprzednich, z dwóch źródeł: środków własnych MBP z dotacji organizatora w kwocie 18 983,67 zł oraz dotacji MKiDN w ramach Programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek” - Priorytet 1 w kwocie 13 670,00 zł. Środki te pozwoliły na zakup 1208 woluminów książkowych (+222 do 2015 r.) oraz 74 jednostek zbiorów audiowizualnych (+74 do 2015 r.). Zakup dokonywany był na podstawie ofert dostawców (w oparciu o szczegółową analizę cen rynkowych), którzy niejednokrotnie uzupełniali swoją ofertę prezentowaną w Internecie o specjalne zamówienia MBP. Książki najczęściej kupowane były za pośrednictwem firm, które udzielały dodatkowo wynegocjowanego rabatu. Przy zakupie kierowano się przede wszystkim kontynuacją serii wydawniczych i wydawnictw wielotomowych, dezyderatami zgłaszanymi przez czytelników, recenzjami książek w prasie fachowej, a także rozeznaniem rynku dokonywanym przez bibliotekarzy poszczególnych agend i pracowników Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów. Polityka zakupu preferowała przede wszystkim nowości literatury pięknej dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży; w zależności od liczby oraz struktury wiekowej i społeczno-zawodowej użytkowników danej agendy. Literatura naukowa i popularnonaukowa kupowana była w mniejszej ilości z uwagi na pozyskanie cennych pozycji z kolekcji filii biblioteki pedagogicznej. Strategia gromadzenia zbiorów zapewniła użytkownikom dostęp do najbardziej wartościowych publikacji ukazujących się na rynku wydawniczym i promowanych w mediach. Dzięki katalogowi on-line czytelnicy mogli sprawdzać, w której agendzie dostępna jest interesująca ich pozycja. Oferta biblioteczna była na tyle różnorodna i ciekawa, że korzystali z niej również użytkownicy zamieszkujący inne miejscowości powiatu włodawskiego. Profilowanie zbiorów bibliotecznych poszczególnych agend; zakupów i innych wpływów w 2016 r. ilustruje tabela poniżej.

AGENDA	OGÓŁEM		piękna dla dzieci				piękna dla dorosłych				popularnonaukowa			
	I. egz.	% ogółu MBP	I. egz.	% agendy	% MBP	% MBP	I. egz.	% agendy	% MBP	% MBP	I. egz.	% agendy	% MBP	% MBP
Dział Dorosłych (w tym Dział Regionalny)	2331 479 (20,5%)	77,8 15,6	1	0,04	0,2	0,03	662	28,40	87,5	22,09	1668	71,56	95,8	55,7
Oddział dla Dzieci	524	17,5	465	88,74	93,4	15,51	1	0,19	0,1	0,03	58	11,06	3,3	1,93
Filia biblioteczna	141	4,7	32	22,7	6,4	1,06	94	66,6	12,4	3,13	15	10,7	0,9	0,5
RAZEM MBP	2996	100	498	X	100%	16,62	757	X	100	25,25	1741	X	100	58,13

ZBIORY BIBLIOTECZNE 2016 – wpływy/struktura księgozbioru

W 2016 roku zbiory biblioteczne powiększyły się o 3 076 jednostek inwentarzowych (+ 1286 do 2015 r.): 2996 egzemplarzy książek i 80 jednostek zbiorów multimedialnych. Mało wystarczające środki budżetowe przy wciąż wzrastającej cenie książek spowodowały, że zakupy stanowiły zaledwie 41,6 % ogółu wpływów materiałów bibliotecznych. Identyczny odsetek to „adoptowana” kolekcja biblioteki pedagogicznej. W roku sprawozdawczym wzrosła też liczba darów książkowych (122 egz. o łącznej wartości 1134,88 zł) od osób prywatnych, stowarzyszeń i instytucji. Wartym podkreślenia jest wzbogacenie kolekcji Działu Regionalnego o 479 cennych pozycji wydawniczych z zakresu dziedziny; historycznej, społeczno-politycznej, kulturowej, geograficznej i krajoznawczej, dotyczących Ziemi Włodawskiej i Lubelszczyzny. Szczegółową strukturę źródeł wpływów, wraz z ilustracją tendencji do 2015 roku, przedstawia tabela poniżej.

Lp.	Rodzaj wpływu	rok	I. egz. (książki i multimedia)	w tym multimedia	% wpływów w 2016	Wartość w zł
1	Zakupy ze środków własnych (z dotacji organizatora) do Działu Regionalnego – 5 egz.	2015	456	0	25,5	10 000,00
		2016	752	74	24,4	18 983,67
		+/-	296	74	1,1	8 983,67
2	Zakupy z dotacji BN w ramach Programu MKiDN: Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek do Działu Regionalnego – 2 egz.	2015	560	0	31,3	13 508,00
		2016	530	0	17,2	13 670,00
		+/-	30		14,1	162,00
3	Dary z różnych źródeł (egzemplarze przekazane nieodpłatnie przez instytucje, stowarzyszenia i osoby prywatne) do Działu Regionalnego – 242 egz.	2015	381	25	21,3	5994,11
		2016	503	6	16,3	7128,99
		+/-	122	19	5	1134,88
4	Ekwiwalenty za książki zagubione lub zniszczone przez czytelników	2015	16	0	0,9	230,98
		2016	11		0,3	222,00
		+/-	5		0,6	8,98
5	Przekazania międzybiblioteczne (przeinwentaryzowania agend; głównie z byłej biblioteki pedagogicznej) do Działu Regionalnego – 230 egz.	2015	377	0	21,0	6 129,60
		2016	1280	0	41,6	38 341,95
		+/-	903		20,6	32 212,35
RAZEM		2015	1790	25		35862,69
Wpływy ogółem w 2016 – 3076: 2996 egz. książek + 80 j. zbiorów multimedialnych) do Działu Regionalnego – 479 egz./ 15,6% ogółu wpływów		2016	3076	80	100 %	78346,61
		+/-	1286			42483,92

Wszystkie wpływy były na bieżąco przygotowywane do wypożyczeń i udostępnień: foliowane, opracowywane rzeczowo (pieczętowane, numerowane, oznaczane odpowiednią sygnaturą) oraz formalnie (inwentaryzowane i katalogowane w systemie bibliotecznym MATEUSZ).

Zbiory biblioteczne zmniejszyły się o 12 801 woluminów na kwotę 17 379,56 zł. Selekcja książek pozwoliła na zapewnienie atrakcyjności księgozbioru „żywego”. Wszystkie decyzje ubytkowania podejmowane były na podstawie osądu powoływanych komisji, a następnie zatwierdzone przez dyrektora i główną księgową. Wszystkie pozycje wpisane zostały do Rejestru ubytków, wykreślone z inwentarza, a następnie przekazane na makulaturę. Głównymi przyczynami selekcji był zły stan fizyczny książek: 7 941 egz. - zniszczenie w stopniu uniemożliwiającym oddanie do oprawy introligatorskiej i dalszego udostępniania oraz dezaktualizacja treści wydawnictw naukowych i popularnonaukowych - 4 588 egz.

6. Obsługa czytelnicza

Jedną z bardziej zauważalnych sfer bibliotecznej działalności statutowej, często w odbiorze użytkowników rzutującej na obraz i ocenę pracy Biblioteki jest obsługa klienta. Obsługa ta w 2016 r. obejmowała: wypożyczenia książek do domu, udostępnianie materiałów na miejscu, udzielanie fachowych informacji oraz nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń bibliotecznych na spotkania grup i kół zainteresowań, zebrania stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, różnego rodzaju odczyty, kursy, warsztaty i szkolenia poza biblioteczne z udziałem organizatorów zewnętrznych.

W 2016 roku w bibliotece głównej i filii bibliotecznej zarejestrowano ogółem 56 611 odwiedzin w agendach bezpośrednio obsługujących czytelników; średnio stanowiło to 197 odwiedzin dziennie. Zaznaczyć należy, że do wyliczenia tej średniej uwzględniono dni otwarcia biblioteki głównej (poniedziałek/sobota; poza okresem wakacyjnym – 287); przy czym zgodnie z regulaminowym harmonogramem pracy Miejskiej Biblioteki Publicznej we Włodawie Czytelnia Ogólna, Czytelnia Internetowa, Dział Regionalny i Filia biblioteczna w soboty były nieczynne. Jak wynika z obliczeń zarejestrowany użytkownik biblioteki odwiedził ją w ciągu 2016 r. prawie 18 razy (17,87), to jest częściej niż raz w miesiącu. W statystykach tych nie uwzględniono uczestników czytelnicznych wydarzeń edukacyjnych i kulturalnych oraz wizyt grup i kół zainteresowań spotykających się w bibliotece.

6.1 Czytelnicy

Poziom czytelnictwa publicznej sieci agend bibliotecznych Włodawy oscyluje na poziomie lat ubiegłych (2013,2014,2015). Nieznaczny spadek liczby czytelników (322) znajduje wytłumaczenie w demograficznych statystykach miejskich: spadku liczby mieszkańców Włodawy poprzez czynniki naturalne (wzrost liczby zgonów i jednoczesny spadek urodzeń) oraz migrację zarobkową osób bezrobotnych, a także podejmowanie nauki przez absolwentów lokalnych gimnazjów w szkołach średnich w miejscowościach poza granicami powiatu włodawskiego. Młodzież studiująca korzysta natomiast chętniej ze zbiorów bibliotek akademickich; bardziej dostępnych dla niej w czasie nauki/przebywania poza miejscem zamieszkania. Struktura demograficzna mieszkańców Włodawy; tzw. tendencja starzenia się społeczeństwa znalazła odzwierciedlenie również w statystyce bibliotecznej. To właśnie jedynie w grupie odbiorców powyżej 60 lat odnotowano wzrost liczby czytelników.

Największy spadek użytkowników usług bibliotecznych odnotowano w Dziale Dorosłych, a wśród nich uczącej się młodzieży w wieku od 16 do 24 lat. Wielu dorosłych mieszkańców Włodawy, w rozmowach

indywidualnych, tłumaczy brak zainteresowania biblioteczną ofertą książkową posiadaniem własnych zbiorów, bądź też „kolizją czasową” (pokrywające się godziny pracy biblioteki i jej potencjalnych użytkowników). Grupę czytelniczą Oddziału dla Dzieci stanowią głównie odbiorcy do lat 15. Malejąca wciąż liczba uczniów szkół stopnia podstawowego jest oczywistym efektem spadku tego kręgu czytelników o 96 osób. Cieszy fakt, że pozostającym w gronie młodocianych czytelników coraz częściej towarzyszą rodzinne zainteresowania czytelnicze (rodziców i dziadków); świadczy o tym wzrost liczby czytelników tej zbiorowości w statystykach omawianej agendy. Zmniejszenie liczby czytelników Filii biblioteczej wynika najprawdopodobniej z usytuowania jej, w niekomfortowych zdaniem jej użytkowników, placówce służby zdrowia (możliwość narażenia na infekcje, itp.)

W 2016 roku w bibliotece zarejestrowano ogółem 3 165 czytelników. Społeczny zasięg czytelnictwa na 100 mieszkańców Włodawy wyniósł 23,4; co oznacza że prawie co czwarty Włodawianin był czytelnikiem biblioteki. Najliczniej reprezentowani byli użytkownicy Działu Dorosłych – 1707 (- 145), następnie Oddziału dla Dzieci – 1081 (-122) i Filii biblioteczej – 377 (-55). Szczegółową strukturę wiekową i społeczno-zawodową użytkowników MBP we Włodawie odzwierciedla poniższa tabela.

CZYTELNICZY 2016 r.

AGENDA	Według wieku								Według zajęcia								Razem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	D	M	S	U	P	R	I	E		Nz
Dz. Dorosłych 2016	5	54	74	200	155	528	333	358	15	386	128	466	97	18	54	366	177	1707
Oddział dla Dzieci 2016	60	365	166	129	19	226	70	46	120	611	14	159	33	9	14	55	66	1081
B-KA GŁÓWNA 2016	65	419	240	329	174	754	403	404	135	997	142	625	130	27	68	421	243	2788
B-KA GŁÓWNA 2015	68	490	285	398	217	788	437	372	139	1192	177	616	148	33	77	416	257	3055
+/- do 2015	3	71	45	69	43	34	34	32	4	195	35	9	18	6	9	5	14	267
Filia Nr 5 2016	11	53	24	30	15	100	80	64	4	120	11	95	25	6	6	68	42	377
OGÓŁEM MBP 2016	76	472	264	359	189	854	483	468	139	1117	153	720	155	33	74	489	285	3165
OGÓŁEM MBP 2015	85	552	314	438	233	892	532	441	151	1334	185	714	184	38	84	496	301	3487
+/- do 2015 r.	9	80	50	79	44	38	49	27	12	217	32	6	29	5	10	7	16	322

1 – do 5 lat
 2 – 6 – 12 lat
 3 – 13 – 15 lat
 4 – 16 – 19 lat
 5 – 20 – 24 lata
 6 – 25 – 44 lata
 7 – 45 – 60 lat
 8 – powyżej 60 lat

D – dzieci nie objęte obowiązkiem szkolnym
 M – niepracująca młodzież szkolna we wszystkich typach szkół
 S – osoby studiuje, niezależnie od trybu studiowania; jeśli jest to ich podstawowe zajęcie
 U – pracownicy umysłowi oraz kadra kierownicza
 P – robotnicy
 R – rolnicy
 I – przedsiębiorcy, osoby wykonujące wolne zawody
 E – emeryci, renciści
 Nz – bezrobotni w wieku produkcyjnym

Ze względu na strukturę społeczno-zawodową, mimo znaczącego spadku w tej kategorii, największą grupę czytelników stanowiły osoby uczące się (M+S) – 40,1 % ogółu czytelników (- 3,4%), w dalszej kolejności osoby pracujące bez względu na formę i miejsce zatrudnienia(U+P+R+I) – 31% (+1,7%) oraz pozostali użytkownicy (osoby bezrobotne, emeryci, renciści i dzieci nie objęte obowiązkiem szkolnym: D+E+Nz) – 28,8% (+1,6).

6.2 Wypożyczenia na zewnątrz

W 2016 r. w poszczególnych agendach bibliotecznych udostępniających zbiory do domu zarejestrowano ogółem 28 191 odwiedzin (średnia dzienna w wypożyczalniach wyniosła 98 osób): Wypożyczalnia dla Dorosłych – 18 104, Oddział dla Dzieci – 7 102, Filia biblioteczna – 2 985. Czytelnicy wypożyczyli ogółem 59 670 materiałów bibliotecznych: 56 801 książek, 2 286 egzemplarzy prasowych i 583 jednostek zbiorów audiowizualnych. W Dziale Dorosłych i Filii bibliotecznej odnotowano nieznaczny spadek wypożyczeń, co jest konsekwencją zmniejszenia liczby użytkowników. Dzięki atrakcyjnym zakupom oraz wielu animacyjnym działaniom czytelnicy, szczególnie organizowanym dla grup przedszkolnych i klas szkolnych lekcji bibliotecznych, w Oddziale dla Dzieci większość wskaźników czytelnicych wzrosła.

Aktywność włodawskiej publiczności czytelnicy w omawianych agendach wyniosła 17 wypożyczeń na 1 użytkownika w ciągu roku. Największą poczytnością cieszyła się literatura piękna dla dorosłych – 58,6 % ogółu wypożyczeń. 19,4 % to wypożyczenia literatury pięknej dla dzieci i młodzieży (wzrost 5% do 2015 r.), zaś 17% wypożyczeń stanowiły książki popularnonaukowe.

Nieznacznie spadła liczba (-335) wypożyczonych do domu egzemplarzy prasowych w bibliotece głównej (najprawdopodobniej z powodu mniejszej oferty tytułów niż w 2015 r.), natomiast w filii bibliotecznej (przy utrzymaniu ubiegłorocznej oferty) wypożyczenia tej grupy materiałów bibliotecznych nieznacznie, ale wzrosły (+44). Tendencję wzrostową odnotowano w kategorii zbiorów multimedialnych (+70); głównie filmów. Szczegółowe zestawienie struktury wypożyczeń w poszczególnych agendach i kategoriach zbiorów przedstawia poniższa tabela.

KSIAŻKI				PRASA	ZBIORY SPECJALNE				OGÓŁEM książki prasa zb. spec.	AGENDA		Odwiedziny w wypożyczalniach
Literatura piękna dla dorosłych	Lit. pop nauk. dla dzieci		RAZEM		filmy	Książka mówiona	audio	RAZEM				
32 257	20	10 932	43 209	2 498	130	32	48	210	45 917	2015	Dział Dorosłych	19 778
30 650	7	8 716	39 373	2 129	183	20	32	235	41 737	2016		18 104
1 607	13	2 216	3 836	369	53	12	16	25	4 180	+/-		1 674
1 528	7 509	1 315	10 352	105	222	79	2	303	10 760	2015	Oddział dla Dzieci	6 766
564	10 752	858	12 174	95	246	81	21	348	12 617	2016		7 102
964	3 243	457	1 822	10	24	2	19	45	1 857	+/-		336
33 785	7 529	12 247	53 561	2 603	352	111	50	513	56 677	2015	B-KA GŁÓWNA	26 544
31 214	10 759	9 574	51 547	2 224	429	101	53	583	54 354	2016		25 206
2 571	3 230	2 673	2 014	379	77	10	3	70	2 323	+/-		1 338
4 520	1 090	662	6 272	18	0	0	0	0	6 290	2015	Filia nr 5	3 420
3 839	827	588	5 254	62	0	0	0	0	5 316	2016		2 985
681	263	74	1 018	44	0	0	0	0	974	+/-		435
38 305	8 619	12 909	59 833	2 621	352	111	50	513	62 967	2015	RAZEM MBP	29 964
35 053	11 586	10 162	56 801	2 286	429	101	53	583	59 670	2016		28 191
3 252	2 967	2 747	3 032	335	77	10	3	70	3 297	+/-		1773

Wypożyczenia zbiorów bibliotecznych na zewnątrz w 2016 r.

6.3 Udostępnienia zbiorów na miejscu

Ogólnokrajowa tendencja braku zainteresowania prezencyjnym korzystaniem ze zbiorów bibliotecznych na miejscu w 2016 roku nie dotknęła ksiąźnicy włodawskiej. Poza niewielkim spadkiem liczby odwiedzin (głównie w czytelnich biblioteki głównej, gdzie generalnie odnotowano spadek liczby użytkowników), pozostałe odnotowane wskaźniki wykazują tendencje wzrostowe.

W roku sprawozdawczym w czytelnich i kąćkach czytelniczych bibliotecznych agend MBP zarejestrowano ogółem 17 345 odwiedzin (średnia dzienna to 61 użytkowników): Dział Dorosłych – 12623 (dziennie 51), Oddział dla Dzieci – 3201 (dziennie 11), Filia biblioteczna – 1521 (dziennie 6). Na miejscu udostępniono ogółem 11 792 materiałów bibliotecznych (4 866 publikacji książkowych [+1742], 6 054 egzemplarze prasowych [+1470], 852 zbiorów specjalnych, dokumentów życia społecznego, folderów itp. [+52] oraz udzielono 2055 informacji (bibliograficznych i faktograficznych i innych kwerend czytelniczych). Szczegółową strukturę odwiedzin, udostępnień i informacji w poszczególnych agendach ilustruje poniższa tabela.

Udostępnienia materiałów bibliotecznych na miejscu i liczba udzielonych informacji w 2016 r.

KSIAŻKI			RAZEM	PRASA	Zbiory specjalne	INNE	OGÓŁEM	INFORMACJE	AGENDA	Odwiedziny prezencyjne	
Literatura piękna		Lit. popnaukowa									
Dla dorosłych	Dla dzieci										
168	11	2 359	2 538	4 534	21	701	7 794	1 436	2015	Dział Dorosłych	14 697
136	11	3 268	3 415	5 180	19	797	9 411	1 626	2016	Czytelnia Ogólna i Regionalna	12 623
32	0	909	877	646	2	96	1 617	190	+/-		2 074
60	192	196	448	50	29	71	598	499	2015	Oddział dla Dzieci	3 032
102	688	359	1 149	271	9	12	1 441	401	2016		3 201
42	496	163	701	221	20	59	843	98	+/-		169
228	203	2 555	2 986	4 584	50	772	8392	1 935	2015	B-KA GŁÓWNA	17 729
238	699	3 627	4 564	5 451	28	809	10 852	2 021	2016		15 824
10	496	1 072	1 578	867	22	37	2 460	86	+/-		1905
44	10	104	158	0	0	0	158	0	2015	Filia nr 5	66
20	244	58	322	603	0	15	940	28	2016		1 521
24	234	46	164	603	0	15	782	28	+/-		1455
272	213	2 659	3 144	4 584	50	772	8 550	1 935	2015	RAZEM MBP	17 795
258	943	3 685	4 886	6 054	28	824	11 792	2 055	2016		17 345
14	730	1 026	1 742	1 470	22	52	3 242	120	+/-		450

6.4 Elektroniczne usługi biblioteczne

Czytelniczo-informacyjna oferta, poza tradycyjnym udostępnianiem zbiorów i udzielaniem informacji, podobnie jak w wielu innych bibliotekach, uwzględnia usługi elektroniczne świadczone za pomocą nowych narzędzi ICT.

Miejska Biblioteka Publiczna we Włodawie jako jedyny w mieście Publiczny Punkt Dostępu do Internetu

udostępniała użytkownikom w 2016 r. 44 stanowiska komputerowe: 41 w Bibliotece Głównej (w tym 22 stacjonarnych i 19 mobilnych: 10 laptopów, 9 tabletów) oraz 3 stacjonarne w Filii bibliotecznej. Stacjonarne stanowiska komputerowe w Bibliotece Głównej zlokalizowane są w: Czytelni Internetowej – 10, Dziale Regionalnym – 6 (w tym 2 dla osób niepełnosprawnych), Oddziale dla Dzieci – 3, Czytelni Ogólnej – 2, w Wypożyczalni dla Dorosłych – 1. Ponadto osoby dysponujące własnym sprzętem wyposażonym w moduł wi-fi, komputerami przenośnymi lub telefonami, mieli możliwość korzystania z bezprzewodowego dostępu do Internetu poprzez HotSpot (nie objęte statystykami). W statystykach bibliotecznych odnotowano liczbę 11075 osób korzystających z Internetu: 10141 w Bibliotece Głównej i 934 w Filii bibliotecznej.

Użytkownicy Czytelni Internetowej i pozostałych stanowisk komputerowych korzystali głównie: z udostępnionego oprogramowania (przede wszystkim z pakietów biurowych MS Office i OpenOffice), możliwości wydruku dokumentów, skanowania i nagrywania danych na płyty CD-R i pamięci przenośnej pendrive oraz zgrzywania danych z kart pamięci aparatów fotograficznych i telefonów. Korzystający z tej agendy użytkownicy poszukiwali też w sieci informacji na interesujące ich tematy, korzystali z portali informacyjnych i społecznościowych, poczty e-mail oraz usług bankowych. Znaczna grupa dorosłych użytkowników wykorzystywała Internet w poszukiwaniu pracy: przeglądając oferty krajowe i zagraniczne, wysyłając CV i listy motywacyjne, prowadząc korespondencję mailową z potencjalnymi pracodawcami. Wielu internautów korzystało również z komputerów w celach innych niż edukacyjne, tj, rozrywkowych oraz dokonywania zakupów.

Ponadto w zakresie świadczenia e-usług MBP we Włodawie umożliwiała użytkownikom wszystkich kategorii wszystkich ogólnodostępnych agend bibliotecznych:

- * dostęp on-line do katalogu w systemie MATEUSZ
- * możliwość zdalnej rezerwacji materiałów bibliotecznych wypożyczonych (nieдоступnych na półkach bibliotecznych w momencie ich zamawiania)
- * interaktywne usługi informacyjne (komunikatory, czat, itp.)
- * blogi biblieczne, kanał RSS (wiadomości, ogłoszenia, wydarzenia w bibliotece)
- * profile na portalach społecznościowych
- * nieodpłatny dostęp do platformy LERNI (e-kursu języka angielskiego); na mocy *Umowy o współpracy* z przedsiębiorstwem Lerni sp. z o.o. We Wrocławiu w zakresie edukacji dzieci, młodzieży, studentów i dorosłych. Dzięki udziałowi w programie firmy Funmedia, realizowanego we współpracy z FRIS „Kurs na języki obce” oferowano naukę aż pięciu języków obcych: angielskiego (w tym angielskiego biznesowego), niemieckiego, francuskiego, hiszpańskiego i włoskiego
- * dostęp online do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica (książek i czasopism naukowych – 1 779 426 obiektów); dzięki udziałowi w konkursie grantowym „Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2016”
- * dostęp do wydawnictw i prasy dostępnych w sieci Internet.

Dużą popularnością cieszyła się niezwykle aktywna strona internetowa Biblioteki. W roku sprawozdawczym odnotowano 365 704 odwiedzin wirtualnych.

7. Edukacyjna i kulturalna działalność animacyjna

Biblioteka oprócz wypełniania podstawowych zadań – gromadzenia i udostępniania zbiorów – prowadziła bogatą działalność edukacyjno-kulturalną. W 2016 roku w bibliotecznych galeriach zaprezentowano 23 wystawy (19 artystycznych: malarstwo, rysunek, fotografia, rzeźba i 4 edukacyjne). W grupach zorganizowanych obejrzało je 9 573 widzów. 6 ekspozycjom towarzyszyły prezentacje multimedialne, jako uzupełnienie wystaw tradycyjnych.

Przy MBP działało 7 kół i grup zainteresowań: 3 Dyskusyjne Kluby Książek (dla dorosłych użytkowników biblioteki, osadzonych w ZK we Włodawie, dziecięco-młodzieżowy), Klub Emeryt;) pl, grupa teatralna "Nadaktywni", Grupa Poetycka „Nadbużańska Fraza”, terapeutyczno-filmowy klub „Przystań Pod Parasolem” oraz inne grupy nieformalne. W ciągu roku odbyło się 171 spotkań, na których odnotowano frekwencję 2326 osób. W Filii bibliotecznej zawiązała się nieformalna Dyskusyjna Grupa Czytelnicza, jednak ze względu na długotrwałą nieobecność bibliotekarza prowadzącego (zwolnienie lekarskie) spotkania zawieszono.

Popularyzację książki i czytelnictwa oraz wiedzy z różnych dziedzin Biblioteka Główna realizowała w środowisku lokalnym także poprzez różnorodne formy pracy. Ogółem takich zajęć i wydarzeń odbyło się 509 (o 190 więcej niż w 2015 r.); z odnotowaną frekwencją 10 589 (+ 2435 do roku poprzedzającego). W Filii bibliotecznej zorganizowano 38 zajęć, w których uczestniczyło 384 osób. W poniżej tabeli uwzględniono tylko formy pracy realizowane w przestrzeni bibliotecznej. Bibliotekarz Filii współpracując systematycznie z pobliskim Przedszkolem Maluszkowo w Susznie zorganizował tam 17 spotkań głośnego czytania (205 uczestników) i 11 pogadanek czytelniczych (148 uczestników), które nie są ujęte w tym zestawieniu.

L.p.	Forma	I. zajęć wydarzeń		I.ucz.		OGÓLEM	
		BG	Filia	BG	Filia	I. zajęć	uczestnicy
	Zajęcia informacyjno-czytelnicze: lekcje biblioteczne, wycieczki do biblioteki	79	11	1511	131	90	1642
	Interaktywne zajęcia głośnego czytania	26	14	561	136	40	697
	Warsztaty i pokazy edukacyjne: plastyczne, filmowe, komputerowe, kompetencyjne	19	5	273	34	24	307
	Spotkania edukacyjne: konferencje, wykłady, odczyty, pogadanki, prelekcje	16	1	412	16	17	428
	Zajęcia szkoleniowe dla seniorów: ekonomiczno-finansowo-bankowe w 2 grupach, 2 edycje lektoratu języka angielskiego w 6 grupach, 6 edycji kursu „Obsługa komputera od podstaw”	142		1332		142	1332
	Wydarzenia literackie – spotkania autorskie, poetyckie itp.	10		786		10	786
	Konkursy: czytelniczy dla młodzieży i słuchaczy UTW oraz interdyscyplinarny dla dzieci w wieku 6-15 lat, recytatorski dla przedszkolaków	4		526		4	526
	Działania animacyjno-czytelnicze dla dzieci (m.in. Ferie zimowe, Noc z Andersenem, Finał Festiwalu Twórczości Dziecięcej)	4	3	595	46	7	641
	Środowiskowe akcje i wydarzenia czytelniczo-animacyjno-integracyjne (m.in.: Noc Bibliotek, Narodowe Czytanie, Kierunek Wschód)	6		535		6	535
	Spotkania z ciekawymi ludźmi (m.in. z hobbystami)	4		227		4	227
	Koncerty, spektakle teatralne	3		192		3	192
	Wernisaże wystaw	10		767		10	767

Spotkania okolicznościowe i jubileuszowe	4		344		4	344
Szkolenia i seminaria bibliotekarskie	5		106		5	106
Spotkania i zajęcia bibliotecznych kół zainteresowań	171	4	2326	21	175	2347
Spotkania i zajęcia organizacyjne	6		96		6	96
RAZEM	509	38	10589	384	547	10973

BG – Biblioteka główna (ul. Przechodnia 13), Filia – Filia biblioteczna nr 5, Al. Piłsudskiego 66

Pracownicy agend biblioteki głównej również organizowali zajęcia czytelnicze poza biblioteką; w Przedszkolu Miejskim nr 1, Przedszkolu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, Miejskim Przedszkolu Integracyjnym i Środowiskowym Hufcu Pracy. Uczestnikami 5 takich spotkań było 89 osób. Grupa teatralna „Nadaktywni” swoje spektakle „OBCY w naszym mieście” i „My Słowianie” także prezentowała głównie poza siedzibą biblioteki; w sali widowiskowej Włodawskiego Domu Kultury, Gminnego Ośrodka Kultury w Hańsku (podczas XVII edycji Powiatowego Przeglądu Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych oraz XVIII Przeglądu Widowisk Obrzędowych), Dzielnicowego Domu Kultury LSM w Lublinie (podczas Finałowego Przeglądu XVII Festiwalu Najciekawszych Widowisk Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych organizowanych przez Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie). Te cztery spektakle obejrzało aż 807 widzów.

Biblioteka główna była też partnerem organizacyjnym innych zewnętrznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych, min.: XV edycji Wojewódzkiego Konkursu Recytatorskiego „Poezja dziecięcej radości i młodzieńczych marzeń (w SOSW), III Włodawskiego Przeglądu Filmowej Twórczości Dziecięcej i Młodzieżowej (z PG nr 1), II Seniorskiej Jesiennej Ballady (z UTW przy PZERil), Wielkiej Gali Koncertowej "Cudowny świat operetki" z okazji Dnia Matki (z Fundacją Wspierania Edukacji Artystycznej i Twórczości Teatralnej "Eduarte" z Lublina sali wielofunkcyjnej Parafii NSJ we Włodawie).

8. Udział w konkursach, projektach, akcjach czytelniczych

W 2016 roku biblioteka aplikowała z wnioskami do:

- Instytutu Książki w konkursie „Rok Sienkiewicza 2016” - na najciekawsze inicjatyw artystyczne, naukowe, edukacyjne, dokumentacyjnych oraz popularyzatorskie związane z osobą i twórczością noblisty
- MKiDN – Promocja literatury i czytelnictwa, Promocja czytelnictwa; wydarzenia literackie i promocja nowości wydawniczych (w trybie trzyletnim): „Trójstyk literacki Włodawa 2017-2019”
- Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „ę”: List intencyjny „Seniorzy w akcji”
- Fundacji mBanku w ramach programu „Mpotęga”: Wektorowe Mapy Języka

Mimo wysokiej oceny merytorycznej, wnioski nie otrzymały dofinansowania.

Realizowane:

1. **Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2014 – 2020:** a) Program BN 2016 – Priorytet 1: Zakup nowości wydawniczych do bibliotek – pozyskana kwota 13 670 zł; b) Projekt Instytutu Książki – Dyskusyjne Kluby Książki (organizacja 4 spotkań autorskich z Joanną Wójcicką, Magdaleną Kordel, Grzegorzem Kasdepką i Marcinem Wrońskim – refundacja honorariów).

2. **RITA** – program *Przemiany w Regionie* Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, którego operatorem jest Fundacja Edukacja dla Demokracji, **konkurs Kierunek:Wschód** – pozyskano kwotę 750,00 zł na organizację spotkania z białoruskimi artystami i animatorami kultury „Opowieści na wyciągnięcie ręki”.

3. Kontynuacja zadania „Galeria Letnia SMO” w ramach programu grantowego Fundacji Banku Zachodniego WBK „**Tu Mieszkam, Tu Zmieniam**” edycja 1/2015; aranżacja ogródka bibliotecznego (zakup wyposażenia), na którą w 2015 pozyskano kwotę 5 tys. zł; w 2016 roku pozyskano kolejne 500,00 zł na zakup gier edukacyjnych od Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Włodawskiej oraz sponsoring rzeczowy i nieodpłatną robociznę od lokalnych przedsiębiorców, pracowni stolarskiej Warsztatu Terapii Zajęciowej i koła miejskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na szacunkową kwotę 2 tys. złotych.

4. „**O finansach... w bibliotece**” IV edycja: projekt realizowany z Narodowym Bankiem Polskim w ramach programu edukacji ekonomicznej i Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego zgodnie z założeniami Programu Rozwoju Bibliotek, od której pozyskano kwotę 850,00 zł na organizację kursu bankowości elektronicznej i zarządzania domowym budżetem dla seniorów (na materiały eksploatacyjne i poczęstunek dla uczestników). W ramach projektu przeszkolonych zostało 30 osób w dwóch 15-osobowych grupach (zakres podstawowy i zaawansowany). Program kursu obejmował 7 spotkań dla każdej z grup: spotkanie organizacyjne, 5 dwugodzinnych zajęć warsztatowych, 1 wspólne spotkanie podsumowujące edycję oraz 11 indywidualnych konsultacji.

5. „**Kraszewski. Komputery dla bibliotek**” - pozyskano 29 579,15 zł (przy wkładzie własnym 5219, 89 zł) ze środków finansowych Instytutu Książki (z dotacji celowej MKiDN). Rezultatem projektu był zakup sześciu zestawów komputerowych: 2 zestawy MAC wyposażone w słuchawki z mikrofonem oraz oprogramowanie do tworzenia i edycji video oraz transmitery video, 2 zestawy PC AIO wyposażone w drukarki, myszki, klawiatury, słuchawki z mikrofonem, switche i upsy, 2 laptopy wyposażone w myszki, słuchawki z mikrofonem, dyski zewnętrzne i skanery. Celem głównym projektowego zadania jest realizacja idei biblioteki jako miejsca inspiracji do rozwoju, nauki i integracji społeczności lokalnej z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi i technologii cyfrowych. W ramach programu Czytelnię Ogólną wyposażono w sprzęt umożliwiający dostęp online do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica oraz wydawnictw prasy dostępnych w sieci Internet. W innych agendach stworzono stanowiska dla zainteresowanych techniką filmową hobbystów oraz zapewniono dodatkowy sprzęt niezbędny do organizacji kursów komputerowych i językowych dla seniorów, spotkań autorskich i wykładów naukowych dla DKK i innych klubów zainteresowań, a także do zbierania i opracowywania informacji dokumentujących życie społeczne i kulturalne m.in. poprzez archiwa społeczne budowane w oparciu o internetowe narzędzia społecznościowe.

6. **Czytam w podróży ...Herberta 2016** – ogólnopolski projekt Fundacji im. Zbigniewa Herberta oraz Klubu Herbertowskich Szkół, którego celem jest upowszechnianie twórczości Zbigniewa Herberta, jak również szeroka popularyzacja czytelnictwa. Głównymi organizatorami akcji realizowanej w ramach kampanii społecznej „Pan Cogito” są Biblioteka Narodowa, Instytut Książki oraz Instytut Adama Mickiewicza, partnerem strategicznym zaś Alior Bank. Projekt dofinansowany jest ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Miejska Biblioteka Publiczna we Włodawie wspólnie z biblioteką szkolną ZSZ nr 1 i II LO we Włodawie, uczestnicząc w IV edycji, rozdała w przestrzeni miejskiej Włodawy 1000 okolicznościowych zakładek do książek. Ponadto w bibliotecznym galerii internetowej zamieszczono fotorelację z działań najaktywniejszych uczestników, którzy pokazali, że można i trzeba czytać – bez względu

na rodzaj literatury i środek lokomocji, jakim akurat podróżujemy!

7. **II Ogólnopolska Noc Bibliotek** – ogólnopolskie wieczorno-nocne wydarzenie promujące czytelnictwo i biblioteki jako najbardziej dostępne i otwarte dla wszystkich instytucje kultury. To również okazja do atrakcyjnego i niekonwencjonalnego pokazania zbiorów bibliotecznych, prezentacji działań artystycznych, edukacyjnych, a nawet rozrywkowych, których punktem wyjścia jest książka i które zachęcają do czytania. W edycji przebiegającej pod hasłem „Wolno czytać!” udział wzięło ponad tysiąc bibliotek. Program włodawskiej edycji, zorganizowanej przez Miejską Bibliotekę Publiczną we współpracy z lokalnym liderem akcji Cała Polska czyta dzieciom, okazał się na tyle atrakcyjny, że jedna z moderatorek (animatorek kulturalny Urszula Panasiuk) zaproszona została do Biblioteki Narodowej w Warszawie na I Zjazd Liderów Nocy Bibliotek, gdzie zaprezentowała włodawskie biblioteczne praktyki i efekty tej akcji (m.in. Inaugurację Letniej Galerii Bibliotecznej SMO).

8. **Czytam sobie** – konkurs Lustra Biblioteki i Wydawnictwa Egmont adresowany do bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych z całej Polski promujący najpopularniejsze tytuły książek edukacyjnych i rozwijających wyobraźnię dzieci z serii „Czytam sobie”. Spośród ponad 300 placówek bibliotecznych zgłoszonych do konkursu w 2016 roku zaledwie sześć otrzymało nagrody, w tym MBP we Włodawie (36 książek – 6 tytułów, każdy w 6 egzemplarzach, które wzbogaciły kolekcję Oddziału dla Dzieci i Filii bibliotecznej).

9. **Tydzień z Internetem** – doroczna, ogólnoeuropejska kampania, której celem jest zachęcenie jak największej liczby osób do poznania możliwości, jakie daje Internet. Działania polegają na organizowaniu w miejscach oferujących publiczny dostęp do Internetu spotkań prezentujących ciekawe i praktyczne sposoby wykorzystania nowych technologii głównie dla tych, którzy do tej pory z nich nie korzystali. Koordynatorem europejskim jest sieć [Telecentre Europe](#), w Polsce natomiast Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Włodawską biblioteczną edycję Tygodnia z Internetem 2016 realizowano na zajęciach otwartych Klubu Emeryt:pl. ph. „Bezpieczny e-konsument. Uczestnicy wzięli udział w trzech spotkaniach, których podsumowaniem był quiz sprawdzający zdobytą na zajęciach wiedzę.

10. **Narodowe Czytanie 2016** – koordynacja edycji miejskiej ph. "Quo vadis" Henryka Sienkiewicza: odsłona włodawska". W programie uwzględniono m.in.: czytanie fragmentów "Quo vadis" H. Sienkiewicza, grę miejską "Dziś we Włodawie czyń jak Rzymianie", pokaz historyczny grupy rekonstrukcyjnej Drużyna Grodów Czerwieńskich.

11. **Analiza Funkcjonowania Bibliotek Publicznych** – projekt realizowany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich przy współpracy Konferencji Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych: zbieranie i analiza bibliotecznych danych statystycznych.

12. **Noc z Andersenem** – międzynarodowe przedsięwzięcie czytelnicze organizowane z okazji Dnia Książki Dziecięcej i urodzin J. Ch. Andersena. Biorą w nim udział biblioteki z różnych krajów, organizując w tym samym czasie całonocne imprezy dla dzieci. Motywem przewodnim są baśnie i bajki, a celem rozbudzenie w dzieciach zainteresowań czytelniczych oraz wśród dorosłych idei głośnego czytania. XI włodawska edycja

przebiegała pod hasłem „Noc z pasją”. Wydarzenie organizowane jest w partnerstwie z lokalnym Liderem kampanii społecznej Cała Polska czyta dzieciom.

13. Młodzi LUBią Kulturę. Lubelska sieć edukacji kulturalnej – 3-letni projekt współfinansowany z NCK w ramach ogólnopolskiego programu Bardzo Młoda Kultura na lata 2016/ 2018, realizowany w lubelskim regionie przez Centrum Spotkania Kultur w Lublinie. Miejska Biblioteka Publiczna jako partner uczestniczy w projekcie wraz z: Lubelskim Parkiem Naukowo-Technologicznym, Filharmonią Lubelską, Akademią Praktyk Teatralnych Gardzienice, Teatrem Muzycznym, Fundacją TEAM Teatrikon, Kuratorium Oświaty, Krasnostawskim Domem Kultury, Muzeum na Majdanku, Muzeum Zamoyskich w Kozłówce, Muzeum Nadwiślańskim w Kazimierzu Dolnym, Galerią Labirynt, Muzeum wsi Lubelskiej, Zamojskim Domem Kultury, Bielskim Centrum Kultury, Opolskim Centrum Kultury, Muzeum Lubelskim, Europejską Fundacją Kultury Miejskiej, Fundacją 5Medium, Instytutem Socjologii UMCS w Lublinie, WBP w Lublinie, Janowskim Ośrodkiem Kultury, Teatrem im. Osterwy w Lublinie, Wojewódzkim Ośrodkiem Kultury. Projekt ten to bezpłatny program edukacyjny, mający na celu stworzenie szerokiej sieci instytucji, organizacji, szkół, grup nieformalnych, animatorów i animatorek, edukatorów i edukatorek zajmujących się edukacją kulturową w regionie lubelskim. W ramach projektu pracownicy MBP uczestniczyli w pracach konwentu, nieodpłatnych szkoleniach i mentoringach, a także byli współorganizatorami spotkań informacyjnych i zajęć warsztatowych dla przedstawicieli szkół, instytucji kultury, organizacji pozarządowych oraz animatorów z Włodawy i okolic, zajmujących się szeroko rozumianą edukacją kulturową. Biblioteka uczestniczyła też w Targach Edukacji Kulturalnej, podsumowującej pierwszy rok działań związanych z programem; w lubelskim Centrum Spotkania Kultur zaprezentowano najciekawsze tytuły książek dla dzieci i młodzieży, gry edukacyjno-towarzyskie oraz foto-prezentacje z wydarzeń animacyjno-czytelniczych, co było doskonałą okazją do promocji nie tylko biblioteki, ale też miasta.

14. Ranking Bibliotek 2016 – ogólnopolski konkurs Instytutu Książki i „Rzeczpospolitej” adresowany do bibliotek z miejscowości do 15 tys. mieszkańców. Miejska Biblioteka Publiczna we Włodawie bierze udział w Rankingu od drugiej edycji. W 2012 r. zdobyła 2 miejsce w województwie lubelskim oraz 19 w kraju. Od trzeciej edycji otrzymuje corocznie Tytuł „Najlepszej biblioteki w województwie lubelskim”; w roku 2013 lokując się w klasyfikacji ogólnokrajowej na miejscu 18, w 2014 na 24, w 2015 już na miejscu 7. 2016 rok przyniósł włodawskiej księżnicy, wśród ponad 800 placówek, które nadesłały ankiety rankingowe **II miejsce w kraju**. Podczas Gali w siedzibie Biblioteki Narodowej Dyplom Laureata z rąk Dariusza Jaworskiego, dyrektora Instytutu Książki i Pawła Jabłońskiego, zastępcy Redaktora Naczelnego dziennika „Rzeczpospolita” odebrali Burmistrz Włodawy Wiesław Muszyński, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej we Włodawie Jacek Żurawski oraz zastępca dyrektora ds merytorycznych MBP Włodawa Małgorzata Zińczuk. Włodawskiej delegacji towarzyszył Tadeusz Sławecki, dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie.

Ocenie podlegały następujące wskaźniki:

Powierzchnia biblioteki i filii w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, średnie zatrudnienie w placówce, wielkość księgozbioru w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, wielkość księgozbioru nabytego po 2005 roku jako procent do całego zbioru czy nowe książki zakupione w 2015 roku, udział w dotacji podmiotowej dla

biblioteki w budżecie gminy w 2015 r. (jako procent budżetu samorządu ogółem), pozyskane przez bibliotekę środki pozabudżetowe, dostępne dla czytelników tytuły prasowe, oferowany przez bibliotekę dostęp do nowych mediów – posiadanie strony internetowej, dostępność do Internetu dla czytelników (stanowiska komputerowe i sieć Wi-Fi), działające przy bibliotece kółka czytelnicze, artystyczne, literackie, wolontariat, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych i książki dla osób słabowidzących i niewidomych. Poza tym brane były pod uwagę dane z GUS o liczbie czytelników na 1000 mieszkańców oraz liczbę wypożyczonych książek przez jednego czytelnika w 2015 roku. W całym rankingu biblioteka mogła uzyskać maksymalnie 340 pkt. (MBP Włodawa otrzymała 290).

Ten ogromny sukces nie byłby możliwy bez czytelników i użytkowników, uczestników bibliotecznych kursów i klubów zainteresowań, partnerów organizacyjnych, sponsorów, przyjaciół biblioteki oraz władz samorządowych, a w szczególności organizatora - Burmistrza i Rady Miejskiej.

Sprawozdanie opracowane na podstawie danych statystycznych przesłanych do Głównego Urzędu Statystycznego, informacji zebranych na potrzeby Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Lublinie wg wytycznych Departamentu Mecenatu Państwa Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz sprawozdań z poszczególnych agend bibliotecznych Miejskiej Biblioteki Publicznej we Włodawie.

Analiza statystyczna i opracowanie
Małgorzata Zińczuk
z-ca dyr. ds merytorycznych MBP